

SEZNAM DIPLOM NA ODDELKU ZA GEODEZIJO FGG

V ČASU OD 15. 9. 2004 DO 30. 11. 2004

Tanja Jesih

UVODNIK

Z veseljem ugotavljamo, da je predstavitev diplomskih del v Geodetskem vestniku dober informator in osvežujoča novost za vse, ki sledite geodetski stroki. V letošnjem letu je do 30. novembra diplomiralo že 27 študentov na univerzitetnem in 38 študentov na visokošolskem strokovnem študiju. Torej je zanimivosti, informacij in novosti kar precej. Vsa diplomska dela si seveda lahko izposodite v knjižnici Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, kamor ste vljudno vabljeni.

Za vse neučakane pa velja, da so vsi zagovori diplom študentov Oddelka za geodezijo z naslovom diplomskega dela in izbranim mentorjem objavljeni tudi na spletni strani FGG: <http://www.fgg.uni-lj.si/obvestilavis/zagovori>. Vabljeni ste seveda tudi na zagovore diplomskih del naših študentov.

UNIVERZITETNI ŠTUDIJ GEODEZIJE

Avtor: *Tomaž Tratnjek*
Mentor: *izr. prof. dr. Albin Rakar*
Naslov: *Sistem javnih financ na lokalni ravni*
Diploma št.: *UNI št. 609; zagovor: 22. 9. 2004*

Povzetek:

Diplomska naloga je namenjena analizi sistema javnih financ v Sloveniji. Na kratko je opisan celoten sistem financiranja lokalnih skupnosti in delovanja gospodarskih javnih služb. Predstavljeni so tudi zakoni s tega področja in metoda, uporabljena pri analizi celotne problematike.

Razložen je tudi sistem delovanja občinskih organov in uprave ter vseh javnih gospodarskih javnih služb, ki delujejo na območju občine Beltinci. Še posebej podrobno je analizirana struktura prihodkov in odhodkov v občini Beltinci.

Podrobneje so analizirani vsi prihodki in odhodki, ki so vezani na stavbna zemljišča, javno infrastrukturo in grajeno javno dobro. Prikazana je problematika sedanjega modela financiranja občin v Sloveniji. Sledijo še predlogi za povečanje določenih prihodkov občine Beltinci.

Ključne besede: javne finance, financiranje občine, občina Beltinci, lokalna skupnost, Komuna d.o.o., Komunala d.o.o., komunalna taksa, komunalni prispevek, NUSZ, komunalna tarifa.

Avtor: *Vlasta Miklavžin*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentorica: *viš. pred. mag. Alma Zavodnik*

Naslov: *Prenova in ureditev naselja Šentrupert na Dolenjskem*

Diploma št.: *UNI št. 610; zagovor: 22. 9. 2004*

Povzetek:

Diplomsko delo je sestavljeno iz štirih delov. Poleg uvoda in zaključka sta v osrednjih dveh poglavjih obsežneje obravnavana teoretični in aplikativni del. V teoretičnem delu je predstavljeno urejanje podeželskih naselij. Opredeljeni so pojmi podeželje, urbanizacija podeželja, podeželsko naselje, razvoj, ureditev in prenova naselij, urbanistični elementi in znotraj urejanja tudi kulturna dediščina z njenim varstvom. Podani so tudi vzori urejanja v treh tujih evropskih deželah.

V praktičnem delu je prikazana prenova in ureditev Šentruperta na Dolenjskem. Kraj je postavljen v širši in ožji prostor ter podrobno predstavljen. Nazadnje je podan obširen predlog razvoja, v kontekstu s širšo in ožjo okolico, ter ureditve celotnega naselja. Rezultati ureditve so razdeljeni po problemskih sklopih: ureditev grajene strukture, prometna ureditev, ureditev zelenih površin in trga, ki predstavlja največji problem v naselju.

Ključne besede: podeželsko naselje, urejanje in prenova, kulturna dediščina, urbanistični elementi; Šentrupert na Dolenjskem.

Avtor: *Nikolaj Šarlah*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentor: *viš. pred. dr. Miran Ferlan*

Somentor: *Matej Maligoj, spec., univ. dipl. inž. geod.*

Naslov: *Metodologija posodobitve denacionalizacijskih izkazov na izbranem primeru*

Diploma št.: *UNI št. 611; zagovor: 22. 9. 2004*

Povzetek:

Razvoj računalništva je tudi v zemljiškem katastru tako kot na mnogih drugih področjih povzročil korenite spremembe. Nove družbene razmere uveljavljajo tržne sisteme, ki slonijo na zasebni lastnini, zato močno narašča pomen evidence zemljiškega katastra. Na izbranem primeru so opisana pripravljalna geodetska dela za reševanje postopkov denacionalizacije. Na podlagi opisanega stanja je podan pomen denacionalizacije na delo v zemljiškem katastru.

Ključne besede: zemljiški kataster, denacionalizacija, transformacije, digitalne slike, skeniranje, digitalni katastrski načrt.

Avtorica: *Dunja Vrenko*

Mentor: *doc. dr. Dušan Petrovič*

Naslov: *Izdelava trirazsežnostnega modela mesta Slovenske Konjice*

Diploma št.: *UNI št. 612; zagovor: 6. 10. 2004*

Povzetek:

Vsesplošen napredek na področju računalniške grafike je prispeval pomemben delež v razvoju 3D modelov na področju kartografije in drugje, kjer se uporabljajo. Danes izdelujemo 3D digitalne modele z različno tematiko, od digitalnih modelov reliefa do 3D modelov mest.

Vse modele pa lahko predstavimo širši javnosti s pomočjo statičnih in dinamičnih upodobitev. Tovrstne upodobitve vedno bolj predstavljajo obvezno vsebino projektne dokumentacije.

Sposobnosti programske opreme sicer še ne zadovoljuje vseh potreb izdelave 3D-kartografskih modelov in upodobitev. S kombiniranjem funkcionalnosti, ki jih ponujajo 3D CAD orodja za modeliranje in 3D GIS programska oprema, pa lahko sami že danes relativno enostavno izdelamo atraktivne 3D predstavitve.

Podrobneje je opisan postopek izdelave 3D modela mesta Slovenske Konjice, kjer se vsebina navezuje predvsem na izdelavo 3D modela stavb.

Ključne besede: 3D digitalni model, dinamična upodobitev, 3D model mesta.

Avtorica: *Sonja Likar*

Mentor: *izr. prof. dr. Radoš Šumrada*

Somentor: *viš. pred. mag. Samo Drobne*

Naslov: *Priročnik za vaje v GIS orodju ArcGIS*

Diploma št.: *UNI št. 613; zagovor: 4. 10. 2004*

Povzetek:

Namen diplomske naloge je priredba in prevod navodil za uporabo programske opreme ArcGIS 8.3. S priročnikom, ki je sestavni del vaj pri spoznavanju in delu s tem GIS-orodjem, bodo študentje Univerze v Ljubljani ter drugi uporabniki pridobili možnost uporabe navodil v slovenskem jeziku. V navodilih za izvedbo vaj so podani osnovni načini in postopki obdelave ter upravljanja s prostorskimi podatki, postopki prikazovanja prostorskih podatkov, poizvedovanja po bazah podatkov, dela s prostorskimi in opisnimi podatki, urejanja podatkov, geokodiranja in predstavitev podatkov. Preko praktičnega dela v sistemu GIS se bodo uporabniki seznanili tudi z načeli podatkovnih slojev in kart, načrtovanja prostorskih baz podatkov, topološkega urejanja prostorskih podatkov ter z osnovnimi načeli prostorskih analiz. Na koncu priročnika je podan tudi krajši slovar pomembnejših pojmov GIS-tehnologije.

Ključne besede: ArcGIS, geografski informacijski sistemi (GIS), prostorski podatki, poizvedovanje, topologija, urejanje podatkov, geokodiranje, podatkovni sloj, karta, baza podatkov, prostorska analiza.

Avtor: *Aleš Štefanič*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentor: *viš. pred. mag. Samo Drobne*

Naslov: *Prostorski dokumenti v elektronski obliki na primeru občine Piran*

Diploma št.: *UNI št. 614; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

Diplomska naloga obravnava prostorske dokumente in njihovo transformacijo iz analogne v digitalno obliko ter uporabo v procesih elektronskega poslovanja na področju prostora. Predstavljen je projekt digitalizacije prostorskega plana občine Piran in posodobitev procesa izdaje lokacijske informacije. Opisan je sistem zbirke prostorskih podatkov in pravila elektronskega poslovanja.

Ključne besede: prostorsko planiranje, prostorski dokumenti, GIS, elektronsko poslovanje.

Avtor: *Boštjan Pucelj*

Mentorica: *doc. dr. Mojca Kosmatin Fras*

Somentor: *asist. mag. Dejan Grigillo*

Naslov: *Kalibracija digitalnega fotoaparata visoke ločljivosti in analiza uporabnosti za fotogrametrične namene*

Diploma št.: *UNI št. 615; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

Cilj diplomske naloge je kalibracija digitalnega fotoaparata visoke ločljivosti in analiza njegove uporabnosti za fotogrametrične namene. Postopek pridobivanja podatkov z digitalnim zajemom je bistveno hitrejši, enostavnejši in tudi cenejši kot analogni zajem, vendar je najpomembnejša lastnost fotogrametrično zajetih podatkov njihova natančnost in točnost. Zaradi nestabilnosti parametrov notranje orientacije je treba pred vsakim snemanjem izvesti natančno kalibracijo digitalnega fotoaparata. Analiza natančnosti digitalnega fotoaparata je bila izvedena s primerjavo z analognim metričnim fotoaparatom Rolleiflex.

V nalogi je ponazorjeno delovanje analognih in digitalnih fotoaparatorov in njihovih lastnosti, ki vplivajo na končno natančnost, kakovost in uporabnost pridobljenih podatkov v bližnjleslikovni fotogrametriji. Kot zaključek teoretičnega dela so predstavljeni postopki in lastnosti enoslikovne ter bližnjleslikovne fotogrametrije, ki so podrobno opredeljeni in so osnova za nadaljnjo primerjavo obeh tehnologij zajema.

Za namen izdelave analize natančnosti so bile opravljene tri vrste meritev, in sicer klasična geodetska meritev z elektronskim tahimetrom, zajem podatkov z analognim metričnim fotoaparatom ter zajem podatkov z digitalnima nemetričnima fotoaparatom. Za digitalni zajem podatkov sem uporabil fotoaparatus EOS 1Ds podjetja Canon, ki je trenutno maloslikovni digitalni fotoaparatus z največjo geometrično ločljivostjo svetlobnega tipala na tržišču, in digitalni fotoaparatus Sony DSC-V1, ki ima pol manjšo geometrično ločljivost tipala kot prvi. S tem sem hotel ponazoriti trenutno zmožnost najmodernejše tehnologije. Digitalni fotoaparatus sem primerjal z umerjenim analognim fotoaparatom srednjega formata, ki uporablja fotografski film z nekajkrat večjo ločljivostjo, kot jo ima svetlobno tipalo. Rezultati so sicer pokazali večjo natančnost pri klasičnem postopku zajema, vendar se digitalna tehnologija zelo hitro razvija, tako da kmalu lahko pričakujemo enako dobre ali celo boljše rezultate pozicijske natančnosti detajla podobe z digitalnim zajemom podatkov. Sicer pa so pridobljeni digitalni podatki že dovolj kakovostni za določene bližnjleslikovne fotogrametrične naloge velikostnega reda okrog 1 cm (npr. v arhitekturni fotogrametriji).

Ključne besede: enoslikovna fotogrametrija, bližnjleslikovna fotogrametrija, analogni fotoaparatus, digitalni fotoaparatus, kalibracija fotoaparata.

Avtor: *Serđo Bubić*
Mentor: *doc. dr. Dušan Petrović*
Naslov: *Oblikovanje kart za uporabo v mobilni telefoniji*
Diploma št.: *UNI št. 616; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

Bistvo naloge je proučiti in preizkusiti različne možnosti kartografskega oblikovanja kart, namenjenih za prikaz na prihajajočih prenosnih napravah z majhnimi zasloni.

V teoretičnem delu so povzete osnove kartografije, kartografskega oblikovanja, ki so nato preslikane na oblikovanje kart, namenjenih majhnim zaslonom. V nalogi so predstavljeni mobilni telefoni, ki so trenutno dosegljivi na trgu in ustrezajo zahtevam, ki jih postavlja kartografija majhnih zaslonov.

Praktični del zajema opis izdelanih primerov mestne in planinske karte z utemeljitvijo izbora, obdelave in prikaza podatkov. Tematsko so za mobilne telefone najbolj zanimive mestne, turistične in tudi planinske karte. Merila teh kart se gibljejo od 1 : 10 000 do 1 : 25 000, odvisno od namena in gostote vsebine. Potencialni uporabniki kart na mobilnih telefonih so turisti v neznanem mestu ter ljudje, ki radi hodijo v naravo v neznan območja. Primeri uporabe kart so zelo različni.

Ne glede na vse napredne tehnologije je pri oblikovanju še vedno kartograf tisti odločilni člen verige, odgovoren za izgled in s tem uporabnost karte. Pri kartografiji za majhne zaslone je to še bolj pomembno. Karta na mobilnem telefonu je uporabna takrat, kadar prikazuje tisto, kar uporabnik hoče, in ne, kar mora gledati (Meng, 2004).

Ključne besede: kartografsko oblikovanje, prenosne naprave, mobilni telefoni, kartografija majhnih zaslonov.

Avtor: *Matija Kralj*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentorica: *asist. mag. Mojca Foški*

Naslov: *Razvoj poselitve in kmetijstva na primeru občine Ig*

Diploma št.: *UNI št. 617; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

V Sloveniji v zadnjih letih poteka močan proces suburbanizacije, tako da smo vse bolj priča spremembam podeželskega prostora, ki prevzema mnoge oblike mestnega življenja. Zaradi večje urbanizacije podeželja prihaja do konfliktov med kmečkim in nekmečkim prebivalstvom, saj poselitev ni v skladu z naravnimi, ustvarjenimi in kulturnimi danostmi prostora. Vasi spreminjajo svojo podobo. Med starimi kmetijami nastajajo nove, moderne stanovanjske stavbe, ki se ne vklaplajo v podeželski prostor, prihaja do obzidave vasi, pozidave ob komunikacijah, kmetije pa so zaradi tega vse bolj utesnjene in nimajo možnosti ustreznega razvoja. Taka stanovanjska gradnja močno ovira razvoj kmetijstva, prav tako pa je kmetijstvo s svojo prisotnostjo moteče za urbani razvoj kraja. Zato je potrebno, da se kmetijski sektor intenzivneje vključi s svojimi potrebami in zahtevami pri prostorskem razvoju vasi, saj je poleg bivalne vloge treba pri prenovi in načrtnem razvoju nameniti primerno pozornost tudi preostalim vlogam, ki jih ima danes vaško naselje. Izogniti se je treba konfliktom med kmetijsko proizvodnjo in bivalno funkcijo, pri tem pa je treba upoštevati, kaj potrebuje sodobna kmetija za neovirano delovanje.

V diplomski nalogi smo natančneje analizirali občino Ig in vaška naselja, saj občina spada v

območje močne suburbanizacije zaradi bližine Ljubljane, ki je subjekt močnih dinamičnih sil, velike rasti populacije in urbanizacije. Tako so poselitveni vzorci na tem območju podvrženi stalnemu spreminjanju in dopolnjevanju. Vaška naselja postajajo pomemben bivalni prostor nekmečkega prebivalstva, ki predstavlja oviro pri razvoju kmetijske dejavnosti na tem območju. Na osnovi tega se mora prostorsko planiranje osredotočiti na boljši nadzor rabe zemljišč, vzpostaviti ustrezen urbanistični koncept, ki je sposoben spremljati nenehne razvojne spremembe in omogoča nadzor posegov v krajinski prostor ter njihov vpliv na okolje. Zavedati se moramo, da je prostor omejena dobrina, zaradi česar je potrebno rabo zemljišč za urbane namene racionalizirati in jo prilagoditi ostalim sektorjem, ki so direktno povezani s prostorom.

V diplomski nalogi smo izdelali analizo naravnih danosti območja občine Ig, obstoječe poselitve, demografske značilnosti, analizo kmetijstva in gospodarstva ter na osnovi tega določili prostorske razvojne možnosti posameznih vasi na področju kmetijstva, poselitve in kulturne krajine. Pri tem izhajamo iz problemov, ki se pojavljajo v podeželskem prostoru, in to so utesnjenost kmetij, razdrobljenost parcel, majhnost posestev, zaraščanje kmetijskih zemljišč, emisijski vplivi, prometne ureditve in lokacije za novogradnje. Pri nadaljnjem razvoju upoštevamo določila EU, smernice Strategije prostorskega razvoja Slovenije ter Strategije razvoja slovenskega kmetijstva o nujnosti krepitev kmetijstva in gozdarstva, o izboljšanju konkurenčnosti podeželskih območij glede kakovosti življenja in o varstvu okolja.

Menimo, da je z ustrežno prenovo vasi mogoče rešiti nasprotja med kmetijstvom in drugimi dejavnostmi na podeželju ter zmanjšati vplive suburbanizacije na podeželski prostor.

Ključne besede: poselitev, suburbanizacije, podeželski prostor, prostorsko planiranje.

Avtorica: *Alenka Gros*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentorica: *Marijana Vugrin, univ. dipl. inž. geod.*

Naslov: *Varovanje kmetijskih zemljišč – primerjava med Slovenijo in EU*

Diploma št.: *UNI št. 618; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

Kmetijska zemljišča se že nekaj desetletij nenehno zmanjšujejo. Proces urbanizacije in deagrarizacije sta pripeljala do praznjenja kmetijskih območij ter širjenja urbanih predelov, pogosto na račun najboljših kmetijskih zemljišč. Praznjenje ter prenehanje obdelovanja predvsem oddaljenih, težje dostopnih predelov je sprožilo zaraščanje kmetijskih zemljišč z grmičevjem in slabšim gozdom. Zaradi zmanjševanja obsega kmetijskih zemljišč je varovanje postalo pomembno predvsem zaradi ohranjanja proizvodnih potencialov. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo je Slovenija prilagodila nacionalno zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč, poleg tega pa je sprejela veliko novih uredb in direktiv. V nalogi je v uvodu predstavljena splošna problematika

glede kmetijskih zemljišč in njihovega varovanja ter nekaj splošnih značilnosti kmetijskih zemljišč in kmetijskih gospodarstev v Sloveniji. V nadaljevanju je prikazana zakonska ureditev varstva kmetijskih zemljišč v Sloveniji, Evropski uniji, Nemčiji ter Švici. V zaključku so navedeni rezultati analize ureditve varstva kmetijskih zemljišč, nekatere nevarnosti za kmetijska zemljišča in problemi pri dosedanjem urejanju varovanja kmetijskih zemljišč.

Ključne besede: varstvo zemljišč, kmetijska zemljišča, kmetijska politika, Slovenija, Nemčija, EU, Švica.

Avtor: *Borut Mežnarčič*

Mentor: *izr. prof. dr. Albin Rakar*

Naslov: *Ekonomski in socialni vidiki izvajanja javnega potniškega prometa na demografsko ogroženih območjih*

Diploma št.: *UNI št. 619; zagovor: 17. 11. 2004*

Povzetek:

Javni potniški promet ima predvsem socialno funkcijo in bi se moral tako zagotavljati vsem prebivalcem in ne le nekaterim. Kakršno koli ekonomsko upravičenost je treba na tem področju takoj podrediti socialni funkciji.

V prvem delu naloge so podani zakonsko določeni normativi, ki opredeljujejo delovanje javnega potniškega linijskega prometa, in normativi za določitev območij s posebnimi razvojnimi problemi (demografsko ogrožena območja). Predstavljeno je območje Zgornjega Posočja, predvsem pa težave s katerimi se spoprijema lokalno prebivalstvo zaradi odmaknjenosti od večjih urbanih središč in prometnih poti, kar je pretežno posledica geografskega položaja Posočja. Drugi del naloge podaja predloge za dopolnitev obstoječe zakonodaje, ki ureja področje javnih prevozov in morebitne praktične rešitve, ki se jih na obravnavanem področju in v Sloveniji še ne poslužujemo, so pa v uporabi drugje v svetu. Diplomsko delo se ukvarja le z javnim linijskim prometom, ki je edini primeren za izvajanje na območjih z razpršeno poselitvijo zaradi svoje velike fleksibilnosti in tehničnih zmožnosti. S tem se poizkuša poiskati rešitve za zagotovitev dostopa do javnega prevoza za vse prebivalce ne glede na kraj bivanja v celotni Republiki Sloveniji in ne le v Posočju.

Ključne besede: javni potniški promet, Posočje, demografsko ogrožena območja.

Avtor: *Matej Kuhar*

Mentor: *doc. dr. Dušan Petrovič*

Naslov: *Spodbujanje vizualnega mišljenja s pomočjo alternativnega kartografskega prikaza (prostorsko-časovna kocka)*

Diploma št.: *UNI št. 620; zagovor: 17. 11. 2004*

Povzetek:

Kompleksnost prostora se zrcali v količini informacij o njem. Geografski in drugi informacijski sistemi omogočajo združevanje in manipuliranje raznovrstnih podatkov. Njihove upodobitve na kartografskih prikazih prenašajo pomen podatkov do uporabnikov. Prilagajanje naslovnikovemu zaznavnemu in spoznavnemu procesu pomeni hitrejši prenos znanih dejstev ter pomoč pri ugotavljanju novih.

Izgrajene miselne podobe o okolju predstavljajo posamezniku lasten informacijski model, na podlagi katerega sprejema odločitve. Podobe so produkt dejstev, hranjenih v dolgoročnem spominu, in trenutnega miselnega odziva. Alternativne kartografske oblike poskušajo ponuditi nov vpogled v antropogene in naravne dogodke ter vzpodbuditi zaznavo novih vzorcev in trendov v prostoru in času.

Praktični del diplomske naloge aplicira alternativno upodabljanje geografskih informacij skozi interaktivni model prostorsko-časovne kocke. Z njo je predstavljeno videnje enajste soške bitke na Banjščicah. Kartografski prikaz predstavlja izhodišče za nadaljnje raziskave uporabnosti njegove oblike ter navaja uporabnika h koherentnemu pojmovanju prostora in časa. Poleg tega opozarja tudi na nesmiselnost vojne.

Ključne besede: podajanje pomena na karti, kognicija, prostorsko-časovna kocka.

Avtorica: *Polonca Mašera*

Mentor: *doc. dr. Dušan Petrovič*

Naslov: *Analiza odziva uporabnikov na oblikovanje 3D kartografskih upodobitev*

Diploma št.: *UNI št. 621; zagovor: 17. 11. 2004*

Povzetek:

Razvoj računalniške in komunikacijske tehnologije je v kartografijo prinesel veliko sprememb. Ena tovrstna sprememba je razvoj tridimenzionalnih kartografskih upodobitev, ki med drugim skušajo pripomoči k ustrežnejši prepoznavi reliefa kot tretje dimenzije, kar je vseskozi predstavljalo enega večjih problemov kartografije. V nalogi je opisana zgodovina kartografije in prikaza reliefa, teoretične osnove 3D kartografskih upodobitev, psihologija zaznavanja kartografskih informacij in osnove anketiranja. Preko spletne ankete nato najpogostejši uporabniki 2D kart pokažejo svoje osnovno kartografsko znanje in povedo svoje mnenje o ustreznosti predlaganih načinov 3D kartografskih upodobitev. Na osnovi analize rezultatov so podani predlogi za dopolnitev ali spremembo predlaganih 3D kartografskih upodobitev za skupine uporabnikov z različnimi zahtevami.

Ključne besede: tridimenzionalna kartografska upodobitev, spletna anketa.

Avtorica: *Kristina Pirih*
Mentorica: *viš. pred. mag. Alma Zavodnik Lamovšek*
Somentorica: *asist. mag. Mojca Foški*
Naslov: *Merila in pogoji za urejanje naselij Tomišelj, Vrbljene in Strahomer*
Diploma št.: *VSŠ št. 142; zagovor: 22. 9. 2004*

Povzetek:

Tomišelj, Vrbljene in Strahomer so majhne občestne vasi na južnem robu Ljubljanskega barja v občini Ig. Tako kot v ostalih podeželskih naseljih v Sloveniji lahko tudi v teh vaseh opazimo neustrezen razvoj v preteklosti. Ker pa ta naselja ležijo v neposredni bližini Ljubljane, se bo po vsej verjetnosti v prihodnje priseljevalo vse več ljudi zaradi želje po bivanju na podeželju, bližine delovnih mest in cenovno ugodnejših gradbenih parcel. Da bi se kljub doseljevanju mestnega prebivalstva ohranila vaška podoba teh naselij, smo v diplomski nalogi določili ustrezna merila in pogoje za urejanje naselij Tomišelj, Vrbljene in Strahomer. Merila in pogoje za urejanje teh naselij smo določili po osnutku pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega reda občine z dne 3. 2. 2004. Pri izdelavi meril in pogojev hočemo doseči ohranitev tipologije vaških naselij in hkrati narediti naselja privlačna za bivanje tudi v današnjem času.

Ključne besede: podeželje, Tomišelj, Vrbljene, Strahomer, merila in pogoji za urejanje naselij.

Avtorica: *Cvetka Juhart*
Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*
Somentor: *doc. dr. Tomaž Ambrožič*
Naslov: *Sanacija pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje*
Diploma št.: *VSŠ št. 143; zagovor: 23. 9. 2004*

Povzetek:

V diplomski nalogi sem predstavila spremembe, ki jih je v Šaleški dolini skozi čas povzročilo rudarjenje, in vlogo geodetske stroke pri realizaciji izdelave načrtov za ureditev pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje.

Spremembe so najbolj opazne nad odkopnimi polji, kjer so nastala velika ugrezninska jezera, ki bodo po končani umiritvi terena omogočila razvoj rekreacije in turizma.

Največji poudarek v nalogi je dan spremljanju procesov premikanja površine s pomočjo opazovalnih mrež, načinu projektiranja, postopkom spremljanja, prikazu izmerjenih podatkov in možnosti sanacije in ureditve prostora za rekreacijo.

Ključne besede: premogovnik Velenje, ugreznina, deformacija, degradacija, opazovalna mreža, GPS-izmera, horizontalni premik, vertikalni premik, sanacija, šport, turizem, okolje.

Avtorica: *Saša Koselj*

Mentor: *izr. prof. dr. Bojan Stopar*

Naslov: *Preračun in analiza državnih mrež GPS točk*

Diploma št.: *VSŠ št. 144; zagovor: 23. 9. 2004*

Povzetek:

V nalogi je predstavljen preračun GPS-mrež Geodetske uprave Republike Slovenije, ki vključuje oceno, analizo in vrednotenje rezultatov tako izravnava kot tudi transformacij GPS-mrež. Podrobno je predstavljena analiza geodetskih točk v sistemu ETRS'89 in povezava obstoječega državnega koordinatnega sistema s tem koordinatnim sistemom.

Ključne besede: GPS-mreža Slovenije, izravnava, transformacija, analiza, državni koordinatni sistem, ETRS'89.

Avtorica: *Julijana Barkovič*

Mentor: *doc. dr. Anton Prosen*

Somentorica: *Marijana Vugrin, univ. dipl. inž. geod.*

Naslov: *Varovanje kmetijskih zemljišč na primeru izgradnje avtoceste v občini Brežice*

Diploma št.: *VSŠ št. 145; zagovor: 30. 9. 2004*

Povzetek

Naloga obravnava varovanje kmetijskih zemljišč na območju občine Brežice za avtocestni odsek Krška vas–Obrežje. Diplomaska naloga je sestavljena iz dveh delov. Teoretični del naloge obsega urejanje kmetijskega prostora ter pojasnjuje zakonodajo, ki ureja varovanje kmetijskih zemljišč. Praktični del naloge opisuje urejanje kmetijskega prostora ob graditvi prometnic, in sicer izgradnjo avtocestnega odseka Krška vas–Obrežje ter njegov vpliv na kmetijstvo.

Ključne besede: varovanje, kmetijska zemljišča, zakonodaja.

Avtorica: *Simona Kučič*

Mentor: *izr. prof. dr. Dušan Kogoj*

Naslov: *Uporaba grezenja pri obnovi jezovnih zapornic HE Plave*

Diploma št.: *VSŠ št. 113; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

V diplomski nalogi je predstavljeno grezenje. Grezenje je vpeljava točk v grezilno linijo oziroma vertikalno, ki je tangenta na težiščnico v točki, iz katere grezimo. Grezenje uvrščamo med inženirske naloge in podobno kot ostale geodetske merske metode omogoča določanje relativnih količin. Je geodetska metoda, saj z njo izmerimo geometrično količino, vendar pa je v tesni zvezi s težnostnim poljem Zemlje.

Vsebinsko je naloga razdeljena na tri dele. Prvi del opisuje geodetska deformacijska merjenja in problematiko, ki je z njimi povezana. Drugi del predstavlja grezila, metode grezenja, primerjavo optičnega in mehanskega grezenja ter končno naloge, pri katerih se grezenje uporablja. Zadnji del podaja praktično nalogo uporabe grezenja pri obnovi jezovnih zapornic na HE Plave.

Ključne besede: grezenje, grezila, določitev vertikalnosti, merjenje premikov.

Avtorica: *Tina Poberaj*

Mentor: *izr. prof. dr. Radoš Šumrada*

Naslov: *Primerjava med nekdanjim CEN ENV 12657:1999 predstandardom za metapodatke in novim SIST ISO 19115:2003 metapodatkovnim standardom*

Diploma št.: *VSŠ št. 147; zagovor: 27. 10. 2004*

Povzetek:

Diplomska naloga opisuje nekdanji standard za metapodatke CEN ENV 12657:1999, ki je bil leta 2003 umaknjen, ter standard, ki je sedaj v uporabi, to je SIST ISO 19115:2003. Standarda sta opisana po sklopih njune sestave. Za oba standarda je podan primer uporabe za isti podatkovni niz. Naloga tudi primerja sestavo, uporabnost ter preglednost obeh metapodatkovnih standardov.

Ključne besede: metapodatek, geografski podatek, opis podatkov, standardizacija.

Avtorica: Maja Deželak
Mentor: viš. pred. dr. Miran Ferlan
Naslov: Vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo
Diploma št.: VSŠ št. 146; zagovor: 27. 10. 2004

Povzetek:

Naloga prikazuje celotni potek vpisa stavbe v kataster stavb in v zemljiško knjigo. Ker sta to dva ločena postopka, sta tudi v celoti opisana in prikazana z diagrami. Osrednji in najbolj obsežen del naloge pa je prikaz oziroma predstavitev izdelave samega etažnega načrta, ki je obvezni del pri prvem vpisu stavbe v kataster stavb, ter v zemljiško knjigo. Izdelava etažnega načrta pa vključuje meritve na terenu, izdelavo elaborata s programom Geos6 ter prenos podatkov na geodetsko upravo. V nalogi je prikazano tudi delovanje, vzdrževanje in sestava katastra stavb, zemljiškega katastra ter zemljiške knjige, vključno z njeno posodobitvijo, ki prinaša veliko razbremenitev ter odpravo velikih zaostankov.

Ključne besede: stavba, kataster stavb, zemljiška knjiga, etažni načrt, Geos6.

Avtorica: Brigita Bizjak
Mentor: viš. pred. dr. Miran Ferlan
Naslov: Vzpostavitev in vzdrževanja katastra gospodarske javne infrastrukture z GIS tehnologijo
Diploma št.: VSŠ št. 148; zagovor: 17. 11. 2004

Povzetek

V diplomski nalogi je predstavljena vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra gospodarske javne infrastrukture z GIS-tehnologijo v podjetjih Vo-Ka d.o.o. in Elektro Celje d.d. V nalogi so prikazani zakonodaja, programska oprema za vodenje in vzdrževanje grafičnih in atributnih podatkov za vodovod, kanalizacijo in električno omrežje. Podrobneje je predstavljen potek izdelave elaborata pri izmeri vodovoda.

Ključne besede: kataster gospodarske javne infrastrukture, kanalizacijsko omrežje, vodovodno omrežje, električno omrežje, elaborat pri izmeri vodovoda, GIS.

Avtor: *Blaž Ogorevc*
Mentor: *viš. pred. dr. Miran Ferlan*
Naslov: *Parcelacija na osnovi prostorskega izvedbenega načrta*
Diploma št.: *VSŠ št. 149; zagovor: 17. 11. 2004*

Povzetek:

V diplomski nalogi je prikazan postopek ureditev meje in parcelacija, ki se je izvajala na osnovi ureditvenega načrta, ter tehnični normativi in postopki, ki spremljajo to geodetsko storitev. Opisan je tudi postopek določanja gradbenih parcel obstoječim objektom ter prenos teh v naravo. V nalogi so podrobneje opisani Zakon o geodetski dejavnosti, Zakon o upravnem postopku, Zakon o urejanju nepremičnin državne meje in prostorskih enot, ter pravilniki in navodila, ki se nanašajo na omenjeno zakonodajo. Prikazan je praktični primer ureditev meje in postopek parcelacija na osnovi ureditvenega načrta na primeru izgradnje gospodarske cone v Grosupljem.

Ključne besede: zemljiški kataster, gradbena parcela, ureditev meje, parcelacija, ureditveni načrt.